

Doğa
Fauna

Dr. Bülent Gözcelioğlu [turkiye.dogasi@tubitak.gov.tr]

Narval





Deniz gergedanları Kuzey Kutup Dairesi ve çevresinde yaşar. Morina, kalkan, mürekkep balığı gibi canlılar başlıca besinleridir. Erkek bireyler 4,6 metre ve 1600 kg, dişiler 4 metre ve 1000 kg kadar olabilir. 5-10 bireyden oluşan gruplar halinde bulunurlar. Erkek bireyler dişlerini birbirine sürtme davranışı da sergiler. Su altında 20 dk'dan fazla kalabilir ve 1000 metreden daha derine inebilirler.



Deniz memelileri içinde en ilginç canlı diş yapılarından dolayı şüphesiz narvallardır (*Monodon monoceros*). Deniz gergedanı olarak da bilinen narvalların kafalarının ucunda, bir boynuz gibi 3 metre kadar öne doğru uzanan uzun bir dişleri vardır. Bu diş kafadan çıkıyor gibi görünse de aslında sol üst çeneden (nadiren sağ üst çeneden) dışarı çıkar ve sola doğru sarmal yapıdadır. Çok nadir olarak iki dişin birden uzadığı da biliniyor. Erkek bireylere özgü bu uzun diş nadir olarak dişilerde de görülebilir. Ağırlıkları 10 kg kadar olabilir. Bu dişin ne işe yaradığı konusunda çeşitli görüşler var. İlk buzu delmek için, sonra dişilerin dikkatini çekmek için, daha sonra da yön bulmak için kullanıldığı düşünülmüştür. Son olarak da yeni yapılan bir çalışmaya göre dişlerin merkezinden geçen ve dış yüzeye doğru uzanan çok geniş bir sinir ağığı olduğu belirlenmiş. Bu sayede sudaki kimyasal değişimleri, sıcaklığı algıladıkları düşünülmüyor.